

Hevur tú ein spurning ella onkran trupulleika, sum tú kundi ynskt tær at fingið viðgjordan í hesum teiginum.

Spyr Sosialin

Skriva til: Sosialurin, postsmoga 76, 3800 Argir. Merk brævbjálvan »Spyr Sosialin«.

Løgfrøðingur- in:

Hvussu nógv kosta bløðini-

Eg hoyrði einaferð um eina kanning, sum snúði seg um hvørji bløð føroyingar keyptu. Hendan kanning segði, at í mun til fólkatalið keypa føroyingar fleiri donsk vikublød enn danir gera sjálvir.

Tá ein so hugsar um kostnaðin av hesum bløðum, koma vit helst til eitt rættiliga stórt tal av donskum vikubløðum sum fólk í hópatali tysja til kioskirnar hvønn mánadag fyri at keypa, og er hetta ikki smávægis av pengum.

Spurningur min er, um kioskirnar hava loyvi til at taka tann prísir fyri bløðini, sum er prentaður á T.v.s. við donskum moms.

Hvussu stórir er moms-urin? Hvussu nógv eiga kioskirnar at draga frá? Aðrar vørur skulu vera prismetkar. Er tað sama galdandi fyri bløðini? Er tað keyparans uppgáva at gera kioskirnar varugar við momsinn???

spurin

Tey útlendsku bløðini eiga eins og aðrar vørur at vera prismetkar, men ikki við tí prísinum sum prentaður er á teimum. Hesin prísurin eigur at vera t.d. yvirklistarur og tann rætti prísurin at vera settur istaðin.

Tann rætti prísurin er hann, sum útroknarur er sambært kunngerðini frá prísráðnum. Kunngerðin var lýst í bløðinum tann 16. juni í fjór. Eftir hesi kunnur tey útlendsku bløðini seljast við einum vinningi svarandi til 20% av kostprísinum. Hetta eru tær útreiðslur, sum seljarin hevur havt av vøruni, áðrenn hon er komin á goymslu, serliga í innkeypsprísir, almenn gjöld, farmagjald o.t. 20% av kostprísinum kunnu leggjast aftrat, og tann loyvið soluprísurin er funnin.

Tá prísurin á teimum útlendsku bløðinum verður ásettur sum nevnt, hevur tað ivaleyst minni áhuga at fáa at vita, at moms-urin í Danmark í dag er 23%.

Turið

Sosialráðgev- arin:

Bistands- loven

Herfyri las eg í donskum blaði um ein mann, sum hevði ringan rygg. Læknarnir søgdu orsökina vera, at maðurin hevði ikki havt ta røttu sitistøðuna í arbeiði sínum. Hann var solumaður og koyrði dagliga nógv í bili.

Í blaðnum stóð víðari at lesa, at maðurin nu hevði fingið sær eitt serligt bilsetur — eitt »anatomiskt« setur. Og tað hevði hjálpt væl. Sagt varð, at maðurin hevði fingið setrið »over bistandsloven«. Um hann hevði gildið ein part sjálvur ella einki, stóð ikki.

Nu loyvi eg mær at spyrja, um nokur tilik log eisini er galdandi í Føroyum.

»Bistandsloven« er ikki galdandi í Føroyum, men í logini um avlamispensjón er ein partur, sum heimilar endurbugvingartilok, her uppi í hjálpartól. Treytin er:

1) At arbeiðsevnini gerast betur.

2) At arbeiðsevnini gerast verri, um so er, at neyðug hjálpartól ikki vera fingin til vega.

Um tygum og lækni tygara meta, at eitt »anatomiskt« bilsetur, er neyðugt fyri at varðveita arbeiðsevnini ella forða fyri, at tey gerast verri, skulu tygum biða um umsóknarblað á Almanna-stovuni, sum tygum og lækni skulu skriva.

Umsóknin skal síðani sendast til Føroernes Ulykkesforsikringsråd, C. Ployensgata 1, 3800 Tórshavn.

Marjun

Sálarfrøðing- urin:

Hvat er ein neurosa?

Eg havi nú í fleiri ár kent meg eitt sindur nervaveik, plágaðan av ótta og spekulatió, sovið illa og aftrað meg við at fara út millum onnur. Eftirsum stóðan tyktist at standa við, og minir næstringar hildu hana vera ógrund-

aða, ráddu teir mær til at fara til læknan. Hesin royndi at sissa meg og gav mær ráð og nernatablettir (valium og seinni stesolid) at stíva meg av við, tá ringast stóð til, men eftirsum tað batti lítið og einki, sendi hann meg til psykiatar. Har havi eg so verið til nakrar viðtalur, summar hava verið drúgv- ar, og haldi eg meg fyribils hava fingið tað nokk so nógv betur. Psykiatarin sigur, at eg helst havi eina neurosu, og tað ikki er nakað stórvegis sálarbrek, men kann vera drúgført at sleppa heilt av við.

Nu er tað, at eg havi verið í biograf og sæð handa frálíka filmin Sybil, sum stundum jú var heilt í órviti, og tað í end- anum verður sagt, at talan var um eina neurosu, eri eg farin at ivast stórliga, um tað er beint, at eg sjálf havi eina neurosu, tí so í órviti sum handan gentan í filminum, havi eg kortini ikki nær námind verið. Hvat meina tygum?

Eg havi sjálvur sæð filmin og gjordist eisini bilsin yvir, at sjúkutilburðurin hjá Sybil var mettur at vera av neurotiskum slag, og eg havi eisini hoyrt sakkonar arbeiðsfelagar undrast yvir tað sama.

Meðan neurosurnar vanliga fevna yvir smærri, men drúgvur byrgingar í persónleikaumsitingini, snúgva tær stórru sinnis- sjúkurnar seg vanliga um stór sinnislig frávik, har vanliga allur persónleikin er broyttur ella ávirkadur, og var tað júst hetta seinna, sum Sybil var fyri í hvussu so er til tíðir.

Diagnosur so sum neurosa, sinnissjúka, karakterfrávik, andsveiki o.s.f. eru ikki annað enn leys- ligar bótkingar, sum kunnu vera praktiskar at styðja seg til í viðgerðar- atlaninum, so her skulu ikki verða settar fram git- ingar um, hvat annað enn neurosa bilti Sybil, men bert sligið fast, at hava tygum eina neurosu, so eri minur eygum í hvussu er eingin grund hjá tygum at bera ótta fyri, at tygum til tíðir gerast so illa fyri og óð í hováðnum sum Sybil.

Ey Jo

Læknin:

Minnislepa á hand- bakinum

Eg eri ein teirra, sum skrivi ymiskt upp á hand- arbakið, tí eg eri so gloymskur. Tá hetta stendur á handarbakinum, so siggi eg tað altíð. Hetta er mær ein stór hjálp, men nú havi eg hoyrt, at tað er eiturevni í blekkblýant- um, og at ein kann fáa krabbamein av at skriva beinleiðis á húðina. Er hetta so, noyðist eg at finna aðrar leiðir at ganga, við gloymskheitini.

Gloymskur

So vilt eg veit, so kann blýggið í blýantum upp- takast í blóðið gjøgnum húðina, og soleiðis virka eitrandi upp á líkamid.

Hetta var vanligt, tá hondsetarar vóru á prent- smíðjum.

Eg veit einki um, at hetta kann geva illkynj- aðan vokstur á húðina.

Sama blýggjevni anda vit inn í okkum, t.d. úr luftini, tá bensinið, sum verður koyrt í bilar, er til- sett blýggi fyri at moto- rin skal virka. Hetta anda vit inn, tá vit ganga á gotuni.

MS.

Snyril ella p-pillarar

Kann læknin siga mær, hvat er betri fyribyrgjandi evni snyril ella p-pillarar. Eg hugsi um hvørjar av- leiðingar tað kann fáa fyri meg.

Eg eri 35 ár, og havi fingið tey tvey børnini, sum eg yngsti mær.

Fyribyrgingin er ætlað til at nýta framvívur, tí eg ikki vil hava fleiri børn.

Bangin

Ein kann ikki siga, at ein fyribyrgjandi háttur er betur enn annar, tí oftast hevur eitt fyribyrgjandi evni eina góða og eina ringa síðu, og umvent við øðrum háttum.

Snyril er ógvuliga lætt-

ur at nýta, tí einum nýstist ikki at hugsa um tað, men hann gevur trupuleikar, t.d. at ein blóðir nógv meira tá mánasjúkan er, ella at ein blóðir í ótið.

Eisini kann snyrlatráð- urin geva smáar trupu- leikar, eins og ein lítill vandi er fyri bruna.

P-pillarar eru tryggari enn snyril, bert ein tekur teir rættstundis, men hesir hava eisini onnur

óyngst árín á líkamid.

Vit plaga at umhugsa, tá fyribyrgjandi evni skal nýstast, um maðurin er heimaðaður ella ikki. Er hann heima, er snyril lætt- asta evni at nýta, men um hann er burtur í longri tíðarbilum, er best við mini P-pillarar, ella p-pill- arar.

MS.

um nøvn

Vitjan

Í døgnum 26. til 29. mai kemur V. M. Kamentsev sovjetiski fiskimálaráð- harrin á almenna vitjan í Føroyum. Hann skal hava fund við føroyingar um fiskivinnu- mál, men ongur samráðingur verða millum londini í hesum umfari.

Kvøldiot

15. april: Astro
16. april: Knorr

17. april: Hamrar

Havnar Klubbi

13. april: Amigo
14. april: Heðin og Herluf leggja plátur á
15. april: Leif Láadal legg- ur plátur á
16. april: Hamrar

MS.

Hjartaliga takka vit øllum tykkum, sum við gávum, telegrammum og á annan hátt gleddu okkum á hjúnar- bandsdegnum 3. april 1982.

Anny og Froði, Finngerð og Lars

Andlát

23.4. andaðist Niels Arna- stein, Gasadalur, 84 ára gamal.

30.4. andaðist Ole Ny- gaard, Porkeri, 67 ára gamal.

30.4. andaðist Monrad Skjeltan, Tórshavn, 56 ára gamal.

30.4. andaðist Poul Johan-

nes Kjærbo, Sumba, 66 ára gamal.

2.5. andaðist Jóan Pauli Augustinussen, Vági, 61 ára gamal.

2.5. andaðist Gunnar Thomsen, Norðagøta 61 ára gamal.

3.5. andaðist Pauli Huus- gaard, Syðrugøta, 86 ára gamal.